

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRENY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

PREMSA
FORANA

Número 76

NOVEMBRE

Any 1992

Sumari

Editorial i sumari	2
Tenir una deficiència...	3
La planta asfàltica d'Es Puig, a debat	4
Manifest en defensa de la Llei d'Espais Naturals	6
Qui no vol recordar el seu passat...	7
Sa Xerradeta	8
Bullit de Notícies	12
Associació de Premsa Forana	13
Demografia, Telèfons, Horaris	14
El temps Temps passat	15
Assistència Social	16
La contaminació acústica	17
El parc natural de s'Albufera	18
Carrerany Esportiu	20
Feim Carrerany	24

Fotografies:

Francisca Jordà
Magi Ferriol
IC Mariense
CC Maria de la Salut
Arxiu Fent Carrerany

PORTADA:

Extreta del Costumari Català
d'en Joan Amades

EDITORIAL

Prendre una decisió o postura en temes que poden ser problemàtics, o que poden analitzar-se des de perspectives diferents i sovint enfrontades, és difícil i no sempre encertat. Davant de la notícia apareguda a la premsa, que a Es Puig s'hi volia construir una planta de producció asfàltica, la gent de Maria començà a especular sobre els beneficis o inconvenients que una instal·lació d'aquest tipus podria representar per al nostre poble. De llavors ençà, però, el silenci, o més ben dit, la manca de notícies, s'ha imposat a la informació sobre el tema. Nosaltres, tal i com hem procurat fer sempre, volem aportar les pàgines de la revista, perquè serveixin de tribuna de debat on els temes que afecten directament la vida del nostre poble hi trobin un ressò públic i obert.

És per això que hem volgut començar per demanar a l'empresa interessada en el projecte (FONTHISA), i a la màxima autoritat del poble (el batle RAFEL), com estava el projecte i les característiques que tenia. Tant del que ens diu l'empresa, com del que ens diu en Rafel, no ens en podem fer una idea clara del vessant positiu o negatiu de la instal·lació. Ara bé, allò que sí que tenim clar és que una cosa, no pel fet d'ajustar-se a la legalitat ha de ser necessàriament bona per al conjunt de la població, ni l'interès d'uns pocs no ha de passar per damunt de les hipoteques col·lectives. Esperem, idò, que aquests informes arribin i a partir d'aquí comencem a definir postures i a prendre actituds.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magi Ferriol Bauzá
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Jaume Mestre Llompart
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Club Ciclista de Maria de la Salut, Jaume Santandreu Sureda,
Maria Ferriol (Assistent Social), Pere Crespi, Grup
d'Ornitologia Balear, Pep Ferriol, Revista Algebell.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,
Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.
Petra.

Nº DEPÓSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

TENIR UNA DEFICIÈNCIA FÍSICA NO VOLDIR SER MANCO VALID QUE UN ALTRE

Divendres dia 2 d'octubre hi va haver a l'església de Maria un acte que s'ha de qualificar necessàriament d'extraordinari. Aquell dia vàrem conèixer un bon grapat de gent, qualificada lleugerament com a minusvàlida, la qual ens donà una lliçó que serà difícil d'oblidar.

Un al.lot al qual li faltaven part de les extremitats superiors i inferiors, una nina amb cadira de rodes, un nin amb unes deficiències psicomotrius molt pronunciades i una altra dona paralítica de resultes d'un accident es mostraven i ens mostraven que la veritable minusvàlua la patim nosaltres, els "teòricament" sans. Som nosaltres qui els posam les barreres, som nosaltres qui ens els miram com una cosa estranya.

En Rafel Company, pare d'un nin amb disminucions físiques, parlà de l'associació que a Mallorca lluita per aconseguir el màxim per a la gent que pateix aquestes disminucions. Digué que era una lluita difícil, que topava amb moltes incomprensions i enumerà algunes de les fites aconseguides durant els anys que duen funcionant.

En Xavier Torres, un jove que s'ha fet famós per la seva participació exitosa als passats Jocs Paralímpics a Barcelona parlà del seu cas. Digué que agraija enormement als seus pares el fet que l'haguessin ajudat a ser un jove com els altres, que l'haguessin tractat sense facilitar-li les coses, procurant que es pogués valer per ell mateix. Digué que trobà en l'esport una manera de desenvolupar-se físicament i que l'experiència dels Jocs de Barcelona havia estat inoblidable. Parlà després el seu pare i va fer una denúncia pública de la indefensió en què es troben les parelles que tenen un fill o una filla amb alguna classe de disminució, la poca informació que reben i la quantitat de problemes que sorgeixen quan una parella es troba amb un cas així. Es va demanar on eren els milers de disminuïts que segons les estadístiques hi ha a Mallorca i parlà de pors. Pors dels pares de treure els seus fills als carrers, por del que diran; pors que l'únic que fan és perjudicar els fills, i privar-los de la possibilitat de desenvolupar-se com a ciutadans normals.

També n'Aina Ginard, participant als Jocs de Barcelona com en Xavier i na Margalida Mora, parlà de pors. De la por que tenia, quan era més petita i pensava com s'ho faria el dia que els seus pares no la poguessin ajudar. De com es

va plantejar que l'única manera de ser tenguda en compte, de ser valorada com qualsevol altra, era demostrant-se a ella mateixa i als altres que si bé no podia caminar, ni córrer, com una nina qualsevol, sí que podia en canvi ser tan bona per als estudis com la millor de la classe. Això, i uns pares meravellosos, l'ajudaren a superar aquestes pors.

En Bielet, conegut carinyosament amb aquest diminutiu, va ser el següent a parlar. Amb unes dificultats enormes d'expressió va dir que a través de l'esport es podien aconseguir superar molts de problemes. Després de la xerrada d'aquell vespre vaig saber que aquell al.lot a base d'una rehabilitació especial havia aconseguit abandonar el llit on es trobava sotmès i que havia aconseguit parlar amb un mínim de fluïdesa.

Na Margalida Mora, una dona casada i amb infants, parlà de la seva situació des del moment en què, per causa d'un accident, es quedà paralítica i condemnada a una cadira de rodes. Va ser una situació nova a la qual s'hi ha hagut d'adaptar a marxes forçades.

També parlà n'Esperança Quintana, representant del MEC, que cantà les lloances del seu ministeri per afavorir els disminuïts.

Amb una església més de mitja, ocupada en bona part per al.lots i al.lotes ben juvenets, aquell vespre resultà especialment emotiu. Veure com en Xavier, n'Aina, en Bielet i na Margalida, havien aconseguit superar aquelles barreres que nosaltres, els "sans", els hem anat col·locant al seu davant; que se'ns mostraven tal i com són, i que l'únic que reclamaven era que els tenguéssim amb compte amb les seves necessitats específiques, va ser una lliçó per no oblidar.

Gràcies per la vostra força de voluntat.
Joan Gelabert

LA PLANTA ASFÀLTICA D'ES PUIG, A DEBAT

La revista Fent Carrerany ha formulat unes preguntes a l'empresa local FONTHISA amb motiu d'aparells i moviment a una part del puig.

-Què són i per què són aquells aparells que hi ha aparcats darrere el cementiri?

* Son uns aparells per muntar un fàbrica de formigó asfàltic

-Creis que aquesta planta de formigó asfàltic serà útil per a la gent de Maria?

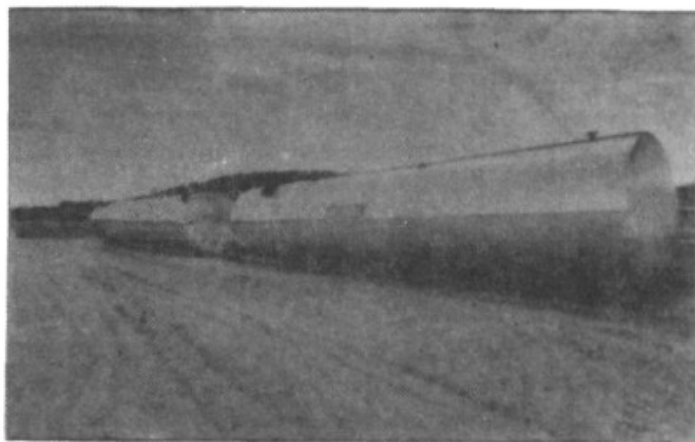
* Diria que indirectament sí, i els motius serien els següents: En primer lloc diré que hi ha un projecte per a una indústria i això suposa una llicència municipal i unes entrades per al municipi i per a la gent de Maria.

En segon lloc s'han ofert unes prestacions a l'Ajuntament: posar aglomeració asfàltica per valor d'unes 500000 pessetes anuals durant els dos o tres anys d'obtenir la llicència municipal. De tot això els beneficiaris seran les persones que vivin a Maria, ja que seran unes obres municipals, per les quals el poble no haurà de pagar ni una pesseta.

En tercer lloc hi haurà una llicència fiscal que s'abonarà anualment al municipi de Maria.

- Els beneficis en jornals i benestar justificaran l'ocupació d'uns terrenys i la contaminació del medi?

* Vos diré que està prevista la instal·lació

en una pedrera amb llicència de l'any 1975. És per això que no agafam noves terres. Aquestes tenen 8 o 9 metres de profunditat per un millor impacte ambiental. D'enfora a penes es veurà.

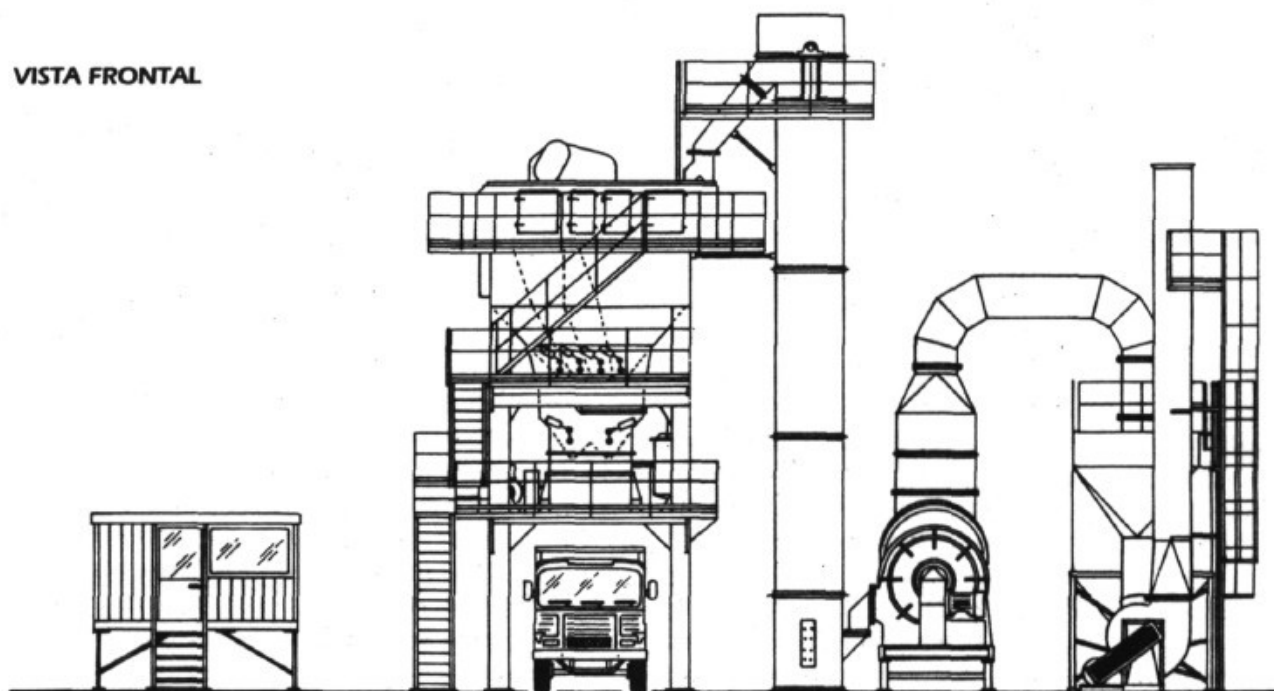
Quant a beneficis en jornals, es crearan quatre llocs de feina. Per desgràcia, avui hi ha augment d'atur.

Referent a la contaminació del medi, és mínima, és inferior a qualsevol tractor o camió que circula per la via pública.

Intentarem explicar el funcionament de les màquines ja que pareix que hi ha un poc de confusió.

El formigó asfàltic o aglomeració és una mescla d'àrids i betum asfàltic que es realitza de

VISTA FRONTAL

la següent manera: La planta consta de dues tolves on es depositen els àrids; uns dipòsits de betum asfàltic i un de fuel-oil. Com a norma de seguretat, els dipòsits són instal·lats, a la vegada, dins uns estanys fabricats amb obra, per si hi hagués una avaria, perquè el líquid no s'escampàs, sinó que quedàs dins l'estany. Quant a avaries, és difícil que es donin ja que tota la planta és dirigida per ordenadors que, a la més petita anomalia, la planta queda paralitzada. Els àrids són transportats amb cintes als cilindres i s'encalenteix amb un encenedor, igual com es fa als forns, o a la calefacció d'un edifici o un col·legi. En el cilindre els àrids s'encalenteixen fins a certa temperatura, eliminant la pols. Això es realitza mitjançant un ventilador que ho fa passar fins els filtres de màniga (Aquests estan formats per uns panells en sèrie deixant la pols en els panells i les miquetes sòlides són depositades en un recipient que llevors, mitjançant un sinfi, són eliminades i l'aire net surt a l'exterior). És clar que qualsevol taller o fàbrica contamina més si no té aquestes mesures correctores quant a contaminació. Una vegada calent i net l'àrid, és conduït a una formigonera on es mescla amb el betum asfàltic que és encalentit amb el mateix sistema. Com es

pot comprovar, no hi ha cap contacte del foc amb el betum, pel que no es produeixen gasos contaminants. Com heu pogut veure, només hi ha un encenedor com en altres llocs que hem anomenat, per encalenticar els àrids i l'oli i aquests, el betum. La planta duu instal·lats uns grans filtres de màniga, com posa el projecte, per eliminar la possible pols o els gasos de la combustió del fuel-oil.

Com veis, es prenen totes les precaucions possibles. S'ha fet un projecte de la contaminació de l'ambient.

- Quan això funcioni, hi haurà molt de moviment de camions per transportar l'aglomerat, ¿teniu alguna solució al respecte?

* Hem pres precaucions. Tenim uns terrenys que comuniquen es Puig amb la carretera de Maria a Petra. Els camions sortiran per allà, en direcció a Petra o Santa Margalida per anar al seu destí. No passaran pel casc urbà de Maria.

Per acabar volem dir que, de 40 a 50 metres de la planta, una persona no sabrà si funciona o no.

Esperam haver aclarit alguns dubtes. Si n'hi hagués més, estam a la disposició de qualsevol per aclarir-los.

Pere Fons Pascual

Va ser el passat mes de Setembre i a través de la premsa, quan la gent de Maria sabé de les intencions d'una empresa del nostre poble, de construir una planta de producció asfàltica dins de les graveres d'es Puig. Poc abans, els veïnats de Maria havien vist com darrere del cementeri apareixien unes construccions metàl·liques misterioses i molt voluminoses que ningú no associava a res especial.

Ha passat més d'un mes de llavors encà i com que d'aquell tema no se n'ha tornat parlar, la gent no sap ben bé com ha quedat, ni les passes que fins ara s'han donat. Per això decidírem anar a parlar directament amb en Rafel, el batle, per demanar-li com estava la situació i com havia anat tot el procés. El passat diumenge dia 25 de Març parlarem una estoneta sobre el tema.

-Rafel, com ha anat tot aquest procés i en quina situació ens trobam ara mateix?

*Bé, tal i com es pot comprovar en el registre, l'empresa FONTHISA té des de l'any 75 un permís d'explotació de la gravera. Com sabeu a es Puig n'hi ha un parell de graveres. Ells tenen la situació regulada i sé que estan obligats a presentar un informe d'allò que hi fan així com

un pla de repoblació de la gravera explotada, mentre n'exploten una altra. Ara fa poc, presentaren una sol·licitud a l'Ajuntament per a la construcció d'una Planta de Producció Asfàltica. Aquesta sol·licitud anava acompanyada d'un estudi medioambiental (aportat per l'empresa), del qual no es desprenien problemes importants, de les característiques del projecte, amb una inversió milionària, així com d'altres papers de caràcter preceptiu.

La nostra resposta va ser demanar-los temps, per assessorar-nos bé i mentrestrant els demanarem que aturassin tot el procés; és a dir

que no fessin res fins que les coses no estiguessin més clares. Nosaltres hem demanat informes a un assessor jurídic, a un enginyer de camins, a l'equip redactor de les noves normes subsidiàries, així com un estudi d'impacte medioambiental. Tota aquesta informació, a hores d'ara, encara no ens ha arribat.

-Si en aquella zona, segons les normes subsidiàries, no està prevista una cosa d'aquestes, amb quin concepte es basen per reclamar la seva sol·licitud?

*Hi ha una manera legal de fer-ho i és emparant-se en el concepte anomenat d'"interès social". Per aquest concepte i mentre no hi hagi una zona específica per a aquest tipus d'indústries, s'hi han construït restaurants, tallers, benzineres, etc. Som ben conscient que és difícil establir criteris homogenis per a la qualificació d'"interès social" si d'entrada no tenim un espai destinat a sòl industrial.

-Es pot negar un Ajuntament a donar un permís per aquest concepte?

*És clar que sí que es pot negar si allò que es demana té aspectes negatius o no s'ajusta a la legalitat. Normalment quan un Ajuntament accedeix a una construcció d'aquestes

característiques sol demanar unes contraprestacions, cosa que també passaria si al final es concedís el permís per a aquesta planta.

-Sabeu res en concret sobre una planta d'aquestes característiques? ¿Què implicaria per al paisatge d'es Puig, quin moviment de vehicles hi hauria per dins del poble, quins components químics o contaminants utilitza per al seu funcionament, què passa amb els residus que crea, si és que en crea, etc.?

*De tot això que em demanes no te'n puc dir res perquè tal com t'he dit els informes encara no ens han arribat. Estam demanant informació a pobles on hi ha, o hi havia plantes en funcionament. Totes aquestes coses, però, s'hauran de deixar molt clares, així com el benefici que el poble en pot treure.

-N'heu parlat amb els altres grups que hi ha a la Casa de la Vila?

*Des que s'ha encetat el tema només hem tengut una reunió, a la qual el PP no s'hi presentà i vàrem quedar que esperaríem a sebre més coses. A base de suposicions no es poden establir criteris d'actuació.

Joan Gelabert

MANIFEST EN DEFENSA DE LA LLEI D'ESP AIS NATURALS

Amb el prec de la seva publicació el GOB ens ha fet arribar el següent manifest:

"Els espais naturals de les Balears constitueixen el patrimoni col·lectiu més important de les nostres illes, tant pels valors intrínsecs d'aquestes àrees, com per motius culturals, econòmics i de qualitat de vida. És responsabilitat indefugible de tots contribuir a la preservació d'aquests espais, possibilitant així la seva transmissió a les generacions futures.

Des de gener de 1991 comptam a les Balears amb una llei de protecció dels espais naturals, una de les aspiracions populars més sentides dels darrers anys.

Dissortadament ja s'ha presentat al Parlament Balear una proposició per rebaixar la protecció que atorga aquesta llei. La seva aprovació suposaria una greu amenaça per a la conservació del nostre patrimoni natural, i constituïria un acte d'irresponsabilitat històrica.

I les associacions, sindicats, partits, entitats i institucions que signen aquest manifest demanen:

*Que no sigui acceptada aquesta proposició de modificació a la baixa de la Llei d'Espais Naturals.

*Que es prenguin mesures efectives per assegurar la conservació efectiva de les àrees incloses al catàleg.

QUI NO VOL RECORDAR EL SEU PASSAT,

ESTÀ CONDEMNAT A TORNAR-LO VIURE

Diumenge de tardor a l'antic camp de concentració de DACHAU, a uns vint quilòmetres de Múnic.

El dia és fred. El vent es fica com un espasí. Aquí, a l'hivern la fredor arriba a molts de graus per baix del zero.

Però no feia gens ni mica de falta que el vent i la pluja ens xopàs el cos. El record històric, la presència de més de setanta mil morts, ens ficava l'esgarripança fins el moll del ossos i ens posava un nus a la veu i ens empenyia les llàgrimes cap a la plorera.

Tot estava molt adosat, molt ben presentat, gairebé desinfectat. Aquest, diguem-ne rigor històric, tot despullat de demagògia i d'espectacularitat, lluny de deixar-te indiferent, ajudà que el calfred t'arribàs fins a l'ànima. Les xifres dels morts, tots ben classificats segons fossin jueus, homosexuals, polonesos, espanyols, capellans..., en lloc de semblar-te una estadística, et copejava els ulls i el sentiment, talment si fos un acurat i profund poema sobre el dolor i la humana contradicció.

De cop i volta, al final del museu, damunt la portalada de sortida em sachsà la frase definitiva:

QUI NO VOL RECORDAR EL SEU PASSAT
ESTÀ CONDEMNAT A TORNAR-LO VIURE

El guia ens explicava que els nins de les escoles venen, al manco un pic a l'any, a recordar la terrible lliçó de la seva pròpia història. Sens dubte -ens seguia explicant el guia- molts

d'ells descobreixen que tenen algun familiar nazi. Però aprenen també la gran lliçó:

"Recordar la història, sense rencor, ni esperit de venjança és de les poques coses que ens pot donar la seguretat que en el futur no es torni repetir."

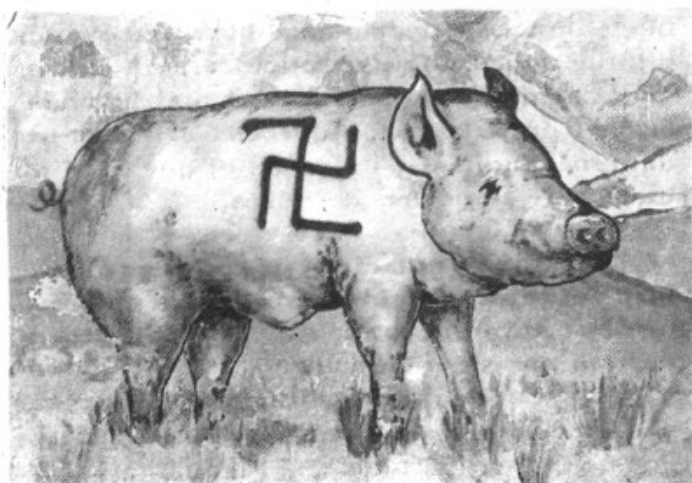
Mentre el guia alemany ens adoctrinava, jo pensava que no manca ser tan sofisticat per posseir tan encertada ciència. Qualsevol de nosaltres mateixos massa bé sabem que quan una ferida s'infecta, l'únic camí d'evitar la cangrena és fer que el pus, la verinada, surti fora.

Quan entràrem al forn crematori i a les capelles catòlica, jueva i protestant, el meu record, el meu sentiment i la meua reflexió, volaren cap el meu poble de Manacor, on l'Ajuntament no ha consentit, encara, que es col·locàs a la tomba commemorativa dels 700 assassinats de la guerra espanyola, un senzill i pacífic monument recordatori. Des de la clarividència que em donava la contemplació de la història dels altres, vaig entendre que Maria tornarà ser la Maria d'abans, un poble agradable i agermanat, només que tenguí la valentia de recordar i acceptar la seva pròpia història, sense rencors ni venjances.

Vaig entendre que era bona la tàctica del nostre gran bruix espiritual:

- Fer esclatar el bony perquè saïnyi el pus que s'ha anat congriant al llarg de tants anys.

El dia que posem al costat de l'olivera, la frase de DACHAU, començarà una nova història.

Jaume Santandreu

Pel perdó de Tots Sants del 92

SA XERRADETA AMB...

Havent estat nomenat director de l'escola de Maria, voldríem fer una xerradeta amb tu. No començarem per la infància, com feim altres vegades i amb gent major. Amb tu, anirem directament al gra.

- Per què has volgut esser director de l'escola de Maria?

* L'esser director no és cap fita que m'hagués marcat per endavant. Però vaig presentar la candidatura perquè m'ho demanaren els meus companys i després que l'anterior directora manifestàs repetides vegades que no es presentaria a la reelecció.

És una responsabilitat que assumesc amb totes les conseqüències, i amb la voluntat d'ajudar tots els sectors educatius amb el que estigui en les meves mans.

- Creus que és possible, donat l'ambient existent, millorar la formació i educació dels alumnes?

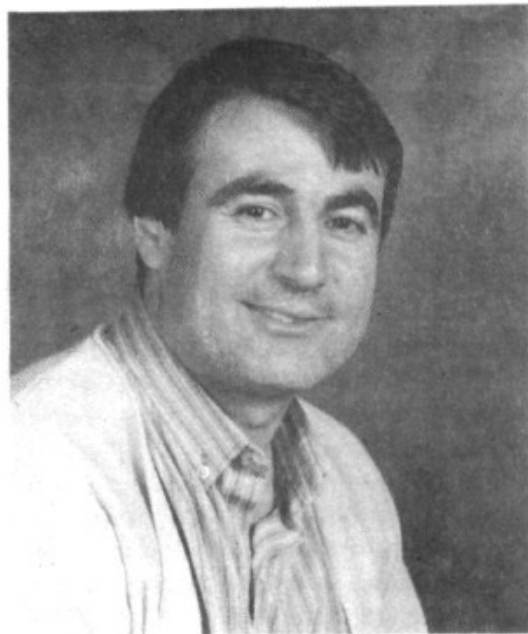
* I que li passa al nostre ambient? Jo no el veig tan dolent com per tenir una idea catastrofista d'ell. Crec que n'hi ha molts altres que ens poden envejar. La formació i educació de qualsevol al·lot sempre s'ha de desenvolupar dins el seu ambient i si aquest és desfavorable serà més difícil realitzar la tasca educativa. Però no ens podem tancar de banda i deixar-ho per impossible. La meva creença és que sí, que es pot millorar. Hem donat ja moltes passes per aconseguir-ho i crec que seguim pel bon camí.

- No és més forta la deseducació familiar i popular que la feina de l'escola?

* Crec que no es pot ni s'ha de generalitzar. La família és el gèrmèn de tota educació i si no volem fer osques i que es vegi el profit de la feina educativa tant aquesta com l'escola han de coincidir en els seus objectius. Des de l'escola incidim molt en aquest punt: demanem als pares que estiguin en contacte amb nosaltres de manera regular, per a parlar dels problemes dels fills. Els qui així ho fan se n'adonen de les bones conseqüències que té actuar d'aquesta manera.

L'ambient popular i social ja ens escapa un poc de les mans. És necessari, però això ja és més responsabilitat de la família, que els alumnes estiguin envoltats d'un ambient sà.

MAGI FERRIOL BAUZA, DIRECTOR DE L'ESCOLA DE MARIA

- Dins una mescla política poc recomanable, com mestres, APA, Ajuntament, PSOE, Independents, PP, creus que és possible una formació integral de l'alumnat?

* Te deixes l'església, la societat de caçadors, els clubs ciclista, el de futbol, el d'escacs, el de la Tercera edat,... amb una paraula, totes les altres mescles poc recomanables que tenim dins el poble de Maria. Esper que s'entengui la ironia.

Precisament crec que la formació integral s'ha de donar dins un ambient tan heterogeni com és el d'un poble com el nostre. No em faig a la idea d'educar dins un sol grup, amb una homogeneïtat total. L'alumne se n'ha d'adonar que existeix una pluralitat política i que no just els del meu grup ho fan bé i tenen tota la raó. Els altres també la tenen o la poden tenir.

El que no podem fer els adults, sobretot els que tenim responsabilitats educatives o àrees d'influència, és actuar capciosament amb aquests temes, confonent entitats amb individualitats o grups polítics. Aquelles han d'estar per damunt d'aquests, i això és el que hem de transmetre als nostres deixebles.

- Creus que és suficient per educar els infants el tenir molt i bon material i moltes i bones subvencions de la Comunitat Autònoma o del Consell?

* De cap de les maneres. També es pot educar perfectament sense subvencions. Ara bé, encara que no és imprescindible, sí és molt important

disposar de material i recursos suficients per a poder dur endavant la tasca educativa, sobretot tenint en compte que estam preparant al.lots i nines que s'han de poder integrar dins la societat actual, una societat molt tecnificada i terciaritzada.

- Creus que és un punt d'educació ètic el pensar que a Maria tendrem més subvencions que a un altre poble perquè tenim bo?

* O tenim bo nosaltres? Si és així cal pensar que convé aprofitar-ho. Però jo no ho crec, això. I no és ètic el que pensem que tendrem més subvencions per aquest motiu. El que han de fer les institucions amb els diners públics és invertir-los on siguin més necessaris i seguint uns criteris justos. I invertir-los en educació és ètic, just i necessari.

- Quin és el vostre programa per conèixer cada un dels alumnes, la seva psicologia, els seus pares i el seu ambient?

* Com a no especialistes en psicologia que som, no utilitzam proves complicades que tal vegada no sabríem interpretar. Però sí som molt bons observadors. Certes observacions són registrades per escrit i altres són comentades amb els altres mestres del cicle i amb els pares.

Aquests darrers cursos també hem disposat del servei d'una psicòloga a l'escola, la continuïtat de la qual perilla, precisament per la manca de subvencions.

- Creus que els alumnes, en general, surten preparats de l'escola, o tenen el certificat perquè els mestres, simplement, els ho han donat?

* Els alumnes, en general surten preparats de l'escola. Ara bé aquí hi ha molt per aclarir. Preparats per a què? Per a fer batxiller? Per anar a fer feina? Per fer formació professional? Això és el que no ens diu el tenir un títol. Nosaltres, tant als alumnes com als pares, els aconsellàvem quins estudis els convenia seguir, segons la seva capacitat. El títol de Graduat Escolar l'obté qui compleix una sèrie de requisits mínims. Però com ja he dit, tenir el títol, que és igual per a tots, no vol dir que tots són iguals i que estan capacitats per a estudiar el mateix.

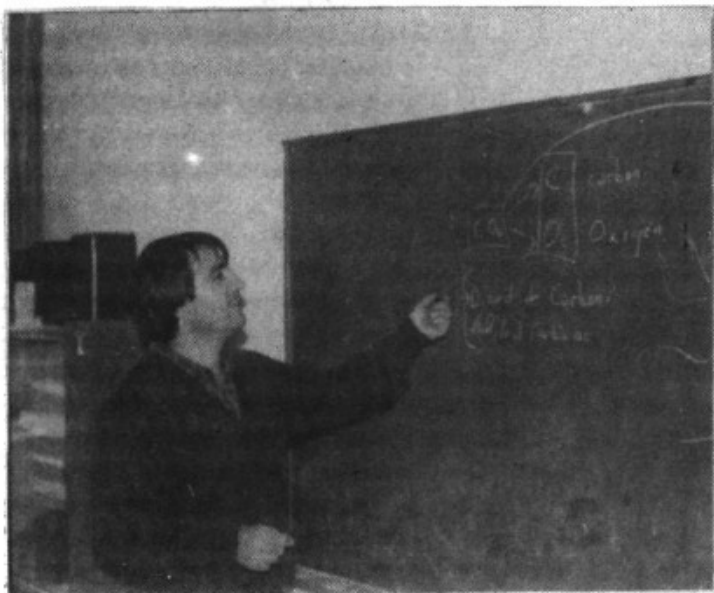
- Ja sabem que l'ideal és utopia a la que mai hem de renunciar. Dins aquesta idealització, te demanariem, com voldries que fos una escola?

* Crec que la millor escola és la vida. A l'escola continuament intentam reproduir fets de la societat, de la natura, de l'esport, etc. que és on s'haurà d'integrar l'alumne. Normalment l'alumne està molt interessat i motivat per tots aquests fets exteriors. L'escola, a vegades, aconsegueix el contrari, perquè just imita: avorri-ment.

Per tant ja que parlam d'utopies l'ideal seria que l'escola no existís tal com la coneixem ara, perquè t'è moltes mancances. Encara que no m'atrevesc a definir-ne una d'ideal ja que sempre hi trob inconvenients.

Per tot això me qued amb la que tenim, millorant-lo en tot allò que trobem i poguem.

- Sabent que de cada any hi ha menys alumnes, com veus el futur de l'escola de Maria?

* Si hi ha menys alumnes també hi haurà menys mestres, encara que es millori la ratio professor-alumne. També cal tenir en compte que amb la nova ordenació educativa, a l'escola de Maria just s'impartirà Educació Infantil (fins als sis anys) i Educació Primària (fins als 12 anys) i això ja ens reporta una reducció de dos cursos: els actuals setè i vuitè. Per tant el que hi veig és una escola amb molt poques unitats. I això té avantatges i inconvenients. El que no puc predir és quins predominaran.

- Com a batle que fores un dia de Maria, voldríem, si és possible, que, d'una manera imparcial i desinteressada, opinassis sobre l'ajuntament actual?

* Díficilment es poden donar opinions imparcials. Tota opinió té un protagonista: el qui l'emet i és molt important conèixer-lo. Però te la donaré d'una manera totalment desinteressada. Com a responsable de l'escola no en tenc cap queixa. L'interès per ella crec que és molt alt. Això no lleva que amb altres temes no ho han fet tan bé o s'han equivocat, com és en el cas de la política duita amb els funcionaris.

- Creus que és possible, a Maria, una vegada fetes les eleccions, que tots els grups polítics es recolzin i facin poble i pel poble o ens hem de resignar a mirar-nos com els fesols la resta de la vida?

* És clar que sí. Jo veig que tots els grups treballen pel mateix: el poble de Maria. El que no podem pretenir és que, en tots els temes, tots facin pinya i caminin donant-se la mà, així com

tampoc que sempre estiguin tirant-se els trastos pel cap. Ni tampoc que actuïn igual els grups que governen i els que estan a l'oposició.

- Creus que Maria ha tastat la democràcia o segueix en dictadura des de tots els grups?

* Ara ja no sé si em fas l'entrevista perquè m'han nomenat director o perquè he estat el batle. Crec que fa falta tolerància: el perill d'una dictadura, quan es té tot el poder, és massa proper. Dels qui no el tenen no t'ho sabria dir com actuarien si els arribàs l'ocasió.

- Creus que hi ha qualche grup a Maria que té idees clares del què és i del què pretén?

* No tenc indicis per afirmar el contrari. Crec que tots els grups del poble tenen clar qui són i que volen. Em referesc a tots els grups, no just als polítics que és el que deduesc de la teva pregunta. El que passa és que de vegades no saben ben bé com dur a terme els seus objectius.

- Creus que hi ha esquerra i dreta a Maria?

* Posicional, sí. Filosòfica, no. Crec que actualment els conceptes històrics d'esquerra i dreta no tenen sentit. Són altres conceptes i idees les que separen i uneixen a la gent i originen els diferents grups.

- Finalment, si ho permetes, baixant a l'ambient familiar, sabent que el teu és admirable, vist naturalment de portes a fora, et demanaríem què penses de la família i com creus que hauria de ser un bon ambient familiar per l'educació dels fills?

* La meua família, de la qual n'estic molt orgullós, no té perquè ser ni millor ni pitjor que la de qualsevol altra família. És la base de tota educació i la comunicació, la comprensió i la tolerància no hi poden faltar.

Gràcies, amic Magí, per haver volgut contestar a tantes preguntes, algunes de les quals, un poc imperitins. Tal vegada sigui aquest el primer misatge del nou director de l'escola de Maria al poble.

Pere Fons Pascual.

CENTRE D'ATENCIÓ

Cada poble de Mallorca és el nostre centre d'atenció. En el Consell Insular de Mallorca centram el nostre esforç en les necessitats socials de cada poble.

Per això, a través dels Centres Comarcals d'Acció Social, es posa a disposició dels ajuntaments el suport financer i tècnic que necessiten. Assessorant i canalitzant les demandes que els professionals dels ajuntaments formulin, coordinant i articulant a nivell comarcal els programes d'atenció social que es vagin creant.

Per reforçar el desenvolupament dels serveis socials en els municipis de l'illa.

Perquè són el nostre centre d'atenció.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL

C/ Palau Reial, 1 • 07001 Palma

Centre Comarcal d'Inca
c/ Antoni Rubí, 1, 2n.
07300 Inca
Tel. 88 02 16

Centre Comarcal de Manacor
c/ Baix Riera, 17, 2n.
07500 Manacor
Tel. 55 47 81

Centre Comarcal de Palma
c/ General Riera, 111.
07110 Palma
Tel. 75 65 43

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

BULLIT DE NOTÍCIES

V ENCONTRE DE DELEGACIONS I REVISTES DEL'OCB.

El proper dissabte dia de 7 novembre tindrà lloc a Alaró el V Encontre de Delegacions i Revistes d'Obra Cultural Balear. Aquesta jornada de treball es desenvoluparà a "Es Verger", casa de possessió situada a la carretera que puja al Castell d'Alaró.

Abans d'acudir a "Es Verger", es realitzarà una visita cultural per diferents indrets del poble i per la tarda, després d'un bon dinar de cuina mallorquina, a les 17'30 se celebrarà un col·loqui amb el títol "El mallorquinisme polític" a carrec de Josep Mª Llompart i Damià Pons.

La nostra Associació, a pesar de no estar adscrita a l'OCB, està convidada a participar en les sessions juntament a altres entitats culturals de diferents indrets de Mallorca.

Allà anirem i a la propera revista vos donarem a conèixer tot el que succeirà.

VI PREMIS 31 DE DESEMBRE 1992 DE L'OCB

Per sisena vegada, l'OCB ha convocat els VI Premis 31 de Desembre. Hi poden optar totes aquelles persones, grups de persones, entitats o organismes privats que siguin presentats com a candidats per la Junta Directiva de l'OCB, per a qualsevol de les seves delegacions o per un número no inferior a tres dels seus socis, i pels membres del Jurat.

Qualsevol persona, particularment, també podrà suggerir candidats per escrits o per telèfon, a la Junta Directiva, la qual estudiarà la proposta i decidirà.

El termini de presentació de candidatures finalitza el proper dia 20 de novembre a les 20'00 hores.

El veredicté es farà públic el dia 18 de desembre de 1992 al llarg d'un sopar al Casino de Mallorca.

REUNIO D'ENTITATS DE MARIA A LA CASA DELA VILA

Diumenge dia 18 d'octubre la nostra associació va ser convidada a una reunió a la Casa de la Vila. Totes les entitats amb presència a la vida del poble ens trobarem per discutir la manera de repartir les subvencions que l'Ajuntament destina anualment a les associacions que rea-

litzen activitats per a la gent del poble. Els representants municipals demanaren disculpes pel retard en el cobrament de les subvencions d'enguany i s'acordà formar una comissió que estudiï els canvis que hi pugui haver per a l'any vinent.

CATEQUESI

Dia trenta d'octubre es va fer la primera reunió de catequistes. Hi ha molt bona collita de catequistes joves. Són una vintena. La majoria és gent que ja ha crescut dins del nou sistema de catequesi. El que es nota a faltar és mitja dotzeneta de pares i mares. Ens enviaren els infants i ja és molt, però no és tot.

Fins Nadal hi haurà preparació per als catequistes; tots els dissabtes a una aula de cases monges.

Dia sis i set de novembre, a les 8,30 pm, hi haurà preparació conjunta a Sineu, per als catequistes de l'arxiprestat. El tema serà: Jesus de Natzareth segons Marc i Lluc.

La catequesi per als nins començarà per Nadal. L'ideal és que hi assisteixin fins a catorze anys.

PRE-MATRIMONIS

El nostre arxiprestat, o sia, els pobles de Sineu, Maria, Lloret, Sencelles, Biniali i Costitx, farem un curs pre-matrimonial conjunt els dies vint-i-set, vint-i-vuit i vint-i-nou, a Costitx, a les 8 pm.

També, fins Nadal, trobareu els següents cursos als pobles veïnats: dia 16 de novembre a Petra; dia 19 a Manacor; dia 23 a Muro. I si voleu anar un poc més enfora en teniu un a Sòller dia 30.

CARTA DE PRESENTACIO DEL NOU CAP DE PREMSA DE LA CONSELLERIA DE CULTURA

Ens ha arribat una carta que gosariem qualificar d'infreqüent. Infreqüent, perquè de l'administració no et solen arribar cartes amb un estil literari tan cuidat. Infreqüent, perquè ni la filosofia, ni l'astronomia, no solen ser citades als escrits oficials, i infreqüent perquè el bon humor no hi sol tenir massa presència en aquesta classe de documents. La carta de presentació de Joan Frontera com a nou Cap de Premsa de la Conselleria de Cultura és una pe-

BULLIT DE NOTÍCIES

tita joia que no sol abundar en aquest món de burocràcia freda i aseptica.

APOTECARIS A KENIA

Quan passarem per l'apotecaria de Maria per saber l'horari comercial, ens trobarem amb na Joana Maria, la qual ens informà del seu viatge a Kènia. Ens prometé que ens ho contaria i que ens mostraria les fotos. Així que ja vos podeu preparar per al proper número, que na Joana Maria o na Catalina ens contaran les seves aventures africanes en un serial que promet ser interessant.

CALENDARI DE LA RENOVACIÓ DEL CONSELL ESCOLAR

Davant la preceptiva renovació de membres del Consell Escolar del C.P. A. Monjo, la Junta Electoral ens ha enviat el calendari segons el qual es farà la citada renovació.

- 29 de Octubre: Sorteig dels membres de les taules electorals dels pares i dels alumnes.
- 2 de Novembre: Obertura del període de presentació de candidatures.
- 6 de Novembre: Fi del plaç de presentació de candidatures.
- 9 de Novembre: Confecció de les paparettes per part de la Junta electoral.
- 9 de Novembre: S'obri el plaç per a la votació per correu.
- 17 de Novembre: Votacions dels professors, a les 12'30 hores.
- 17 de Novembre: Votacions dels pares, de 19 a 21 hores.
- 18 de Novembre: Votacions dels alumnes del cicle superior, de 12'30 a 13 hores.
- 23 de Novembre: Proclamació dels candidats electes per part de la Junta Electoral.
- 30 de Novembre: Constitució del Consell Escolar.

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA

A la reunió de la Junta Directiva del dia 28 de Setembre el president donà compte d'haver rebut l'obsequi de SA NOSTRA dels 20 toms del diccionari "Espasa Calpe" per a l'hemeroteca de l'Associació. Des d'aquestes pàgines ens feim ressò d'aquest fet i també de l'agraïment de l'Associació.

El passat dia 5 d'Octubre tingué lloc al nou casal, al carrer Princesa, 22 de Sant Joan, l'Assemblea General de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca.

Es tractaren els següents punts:

1. El president, el Sr. Carles Costa, exposà la problemàtica de l'Associació remarcant la manca de compenetració i unitat de les publicacions i el perill que això comporta.

2.- S'acordà modificar el punt segon del reglament del nou casal.

Seguidament foren elegits els quatre voluntaris. Són aquests: Mapi Ferriol (Fent Carrerany), Rafel Bordoy (Santa Margalida), Carme Bennasser, (Alaró, noves i parers) i Mateu Joan (S'Arenal de Mallorca).

3. Després d'haver debatut la conveniència de publicar editorials conjunts, s'acordà que en principi es facin aquestes: "Eispais Naturals", "Ports Esportius" i "Macropresó a Mallorca".

4. Com a primera activitat en el nou casal es va acordar que per a finals del proper novembre es començàs amb una diada on hi hauria una taula rodona, un dissabte horabaixa i nit. La data i el tema s'anunciarà oportunament.

5. Es tractà la possibilitat d'inserir anuncis i la manera de retribuir-los. S'acordà que la Junta Directiva, en tot cas, gestioni i participi a les revistes, l'acord pres amb l'entitat interessada. Després cada revista decidirà.

6. Per a l'hemeroteca i pel que fa a les revistes, l'enquadrernació de les quals encara no està cullentada, es procurarà que cadascuna s'encarregui d'enquadrernar la seva pròpia.

7. "S'Unió de S'Arenal" féu l'obsequi d'un quadre pel nostre casal. Se li agrat en nom de tots.

8. Del capítol de precis i preguntes cal ressaltar el sentir de les 17 publicacions que hi eren representades, de potenciar la bona imatge, de fer sentir el pes conjunt de les publicacions associades, com també de prendre mesures respecte a les publicacions que es desentenien totalment de complir el que està reglamentat i de dur a terme les normes estatutàries.

L'acte acabà amb un senzill sopar al mateix casal.

Demografia

ENS HAN DEIXAT:

N'Antoni Sureda Carbonell
que morí a l'edat de 63 anys
el passat dia 3 d'Octubre.
Vivia al carrer de Sa Raval,
número 37

En Segundo Soriano
Sola que morí a l'edat de
57 anys el passat dia 17
d'octubre. Vivia al carrer
de Sa Raval, número 74.

Na Magdalena Perelló Carbonell que morí a
l'edat de 82 anys el passat dia 18 d'octubre. Vivia al
carrer Font i Roig, número 91.

Què descansin en pau.

BENVINGUTS:

Na Maria Antònia Montiel Llabrés que va néixer
el passat dia 25 de setembre. Els seus pares són en Joan
Montiel García i na Margalida Llabrés Llabrés.

Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

En Rafel Perelló Roig i na Maria Francisca Ponts
Carbonell es casaren el passat dia 3 d'Octubre a les 5
de l'horabaixa al temple de Maria.

Que el vostre amor no acabi mai.

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT	525002 Fax 525194
UN.SANITÀRIA (Cita Prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CASES MONGES	525144
LOCAL 3ª EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS	
DE LA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
D'INCA	505112
	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matt: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 14'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Maria: 7'30 i 15 hores.

Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Inca: 12 i 19'25 hores.

Manacor: 9 i 6'10 hores.

(El pas per Maria és quasi imprevisi-
ble. Sol esser mitja hora després de la
partida)

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUA- DA DE SINEU:

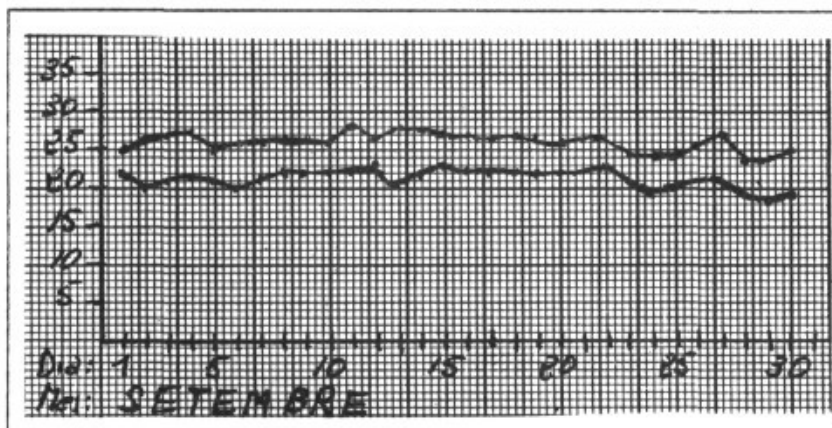
Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pedia-
tria heu de cridar de 8 a 14 h. al **855043**

- Per urgències, a partir de les 15 hores
heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control
de gestació i informació sobre anti-
conceptius heu de cridar al **236624**

HUMIDITAT

Dia 19 15L
 Dia 23 65L
 Dia 26 15L

TOTAL: 95 LITRES

Temperatura Màxima

28°C (Dia 14)

Temperatura mínima

18°C (Dia 29)

Temperatura Mitjana

23°C

Mitjana màximes

26°C

Mitjana mínimes

21°C

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

Temps passat

NOVEMBRE DE 1986

- Cultura talaiòtica a Maria.
- Crítica o denúncia: Reflexió.
- Les activitats culturals.
- Mariense F.C.
- Lluc Buñola, campió de caça a Maria.

NOVEMBRE DE 1987

- Centenari del cementiri.
- La donació d'òrgans i els transplants.
- Sa Xerradeta amb n'Isabel Mestre.
- Projecte Home.
- Pàgina bíblica.
- Poemes i gloses.
- Correu obert.
- Des del Balcó de la Sala.

NOVEMBRE DE 1988

- Pàgina Sanitària: Hipertensió.
- El poder telefònic de Madriz.
- Casa de la Vila.
- Des del Balcó de la Sala: Discurs d'investidura d'en Magi Ferriol.
- Sa Xerradeta amb Miquel Torelló, "es-batlé".
- V Trial Indoor Mare de Déu de la Salut.

NOVEMBRE DE 1989

- Segueix la polèmica entorn a Montblanc.
- Montblanc a debat.
- Sa Xerradeta amb Don Joan Carbonell.
- Correu obert.
- A reveure: Adéu d'en Pere Fons.
- Carrerany Esportiu: l'amo Antoni Torelló i

l'amo en Tomeu Carbonell, socis d'honor del Club.

NOVEMBRE DE 1990

- Agricultura ecològica.
- Imatges d'ahir: Enrajolat de la Plaça des Pou.
- Problemàtica dels joves als Països Catalans.
- Sa Xerradeta amb na Francisca Ferriol.
- Fotos escolars curs 1.990-91.
- Correu Obert.
- Fent Carrerany celebrà reunió de Junta Directiva.

NOVEMBRE DE 1991

- Memòria R.A.M.: Mestre Pere des retratos.
- Les nostres Possessions(1): Deulosal.
- Sa Xerradeta amb en Joan Manuel Vanrell Mercader.
- Exposició de Pere Mascaró a "Sa Capella Fonda".
- Des de l'oposició.
- L'esperit d'Europa a Lluc.
- Les joguetes de les padrines.
- Excursió al santuari de N^a. Sra. del puig de Pollença.

ASSISTÈNCIA SOCIAL

Com tots ja sabeu, en dates recents es va celebrar una xerrada sobre el tema "LES VALUES DE LA PERSONA". Degut a les nombroses persones que hi havien d'intervenir, es va creure més oportú no parlar en aquells moments de la tasca realitzada pels Serveis Socials i publicar-ho a la revista del nostre poble, per tal de poder-ho llegir tranquil·lament.

La Mancomunitat del Pla de Mallorca es va constituir l'any 1982, adoptant aquesta fórmula associativa de municipis per aquells serveis que sobrepassen l'àmbit municipal o que requereixen inversions superiors a les que podrien realitzar els Ajuntaments sols, si bé es respecta absolutament el principi d'autonomia municipal.

Els Serveis Socials d'Atenció Primària s'implantaren a la Mancomunitat, i per tant al municipi de Maria, com a integrant de la mateixa, l'any 1989, fruit del Conveni "Pobles" del Consell Insular de Mallorca. Mitjançant dit Conveni es desenvolupa en matèria d'Acció Social el Pla de Prestacions Bàsiques amb els següents Projectes:

- Informació i Orientació.

- Ajuda a domicili.

- Prevenció de la marginació i inserció socials a través de dos Projectes:

- Projecte de prevenció i tractament de l'abús de l'alcohol i altres toxicomanies.

- Projecte d'integració dels disminuïts, que és el que avui ens ocupa.

El departament de Serveis Socials d'Atenció Primària es va plantejar, l'any 1990 un estudi de necessitats en el sector dels disminuïts pels següents motius:

- En els resultats de la memòria de l'any 1989 es veia, clarament, que el percentatge de demandes en aquest sector era dels més elevats,

- Mancança d'un estudi amb aquestes característiques a la Mancomunitat. No existeixen, tampoc, dades estadístiques recents per part d'Insero.

- Per comptar amb un nombre suficient d'elements d'anàlisi que possibilitin l'elaboració de projectes concrets d'actuació.

- Per fer efectiva una de les Pres-

tacions bàsiques que han de garantir els Serveis Socials Mancomunats.

Les conclusions de l'estudi foren:

- Dins la Mancomunitat del Pla de Mallorca hi ha 113 disminuïts detectats, a Maria de la Salut, concretament 10.

- D'aquests casos detectats, la gran majoria són homes i dones en edat activa, fadrins, que viuen amb altres persones i que reben uns ingressos econòmics mínims (LISMI, FAS) I UN 18,58 % no tenen cap tipus d'ingrés.

- La majoria dels disminuïts detectats són analfabets i una minoria (2,65 %) assisteix a un taller ocupacional.

- La deficiència més nombrosa és la física, amb un 53,54 %, la segueix la psíquica amb un 26,27 %, la sensorial amb un 14,15 % i les altres deficiències (paràlisi cerebral, malaltia mental...) amb un 6,07 %

- Els problemes que consideren més greus els enquestats són la manca de serveis, especialment d'oci i d'esplai, seguit del de salut i els econòmics.

A partir de l'esmentat estudi s'ha treballat dins 5 línies fonamentals:

a.- Dins la línia de sensibilització:

- Sensibilitzar els ciutadans davant els problemes detectats en el sector dels disminuïts.

- Proposar l'eliminació de barreres arquitectòniques en llocs públics dels municipis.

- Estudiar la possibilitat d'acondicionament de vivendes, de les persones detectades, que presenten dificultats de mobilitat en el seu interior.

b.- Dins la línia de coneixement del sector.

- Mantindre oberta la prospecció iniciada el 1990.

c.- En la línia d'utilització de recursos:

- Recollir i conèixer l'oferta de cada associació de disminuïts i acostar les seves actuacions als pobles de la Mancomunitat.

- Recollir informació sobre recursos i prestacions.

d.- En la línia de la Coordinació:

- Coordinar i conèixer les iniciatives dels grups municipals per a facilitar la integració dels disminuïts.

- Coordinar i establir una línia de treball amb el taller ocupacional Joan XXIII per a la integració dels disminuïts en el camp laboral.

e.- Dins el circuit individual/familiar:

- Donar resposta a les problemàtiques detectades en les persones disminuïdes.

A més d'aquestes línies, s'ha signat un annex al Conveni "Pobles" del Consell Insular,

el Programa "Treball en suport", que ha obert la possibilitat al nostre poble de la integració d'un disminuït psíquic lleuger a un lloc de treball normalitzat.

Maria Ferriol, Assistent Social

LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA: UNA FORMA MÉS DE CONTAMINACIÓ A LA SOCIETAT ACTUAL. (I)

El renou és el resultat de les vibracions que es propaguen per l'aire, creant variacions de pressió detectables per l'aparell auditiu humà (oïda). Aquest transforma les pressions acústiques en sensacions auditives, encara que amb certes limitacions com veurem més endavant.

Un renou pot ser més greu o més agut (freqüència), més fort o més fluix (intensitat o nivell), breu o continu (durada). La freqüència s'expressa en Hertz, la intensitat en decibelis (db) i la durada en les unitats de temps emprades usualment.

Pel que fa a les limitacions, l'aparell auditiu humà no pot detectar sons de freqüència inferior a 20 Hertz (infrasons) i superiors a 15.000 Hertz (ultrasons). Normalment sentirem parlar de decibelis; aquesta unitat d'intensitat és la més petita variació sonora perceptible per l'oïda humana i sobretot és sensible a les freqüències mitges (500 a 2000 Hz).

Hi ha molts factors responsables dels diferents renous a la nostra societat actual, una societat cada vegada més i més renouera: el tràfic de vehicles, les obres al carrer, les indústries, els locals públics, els renous a casa, els sistemes de seguretat (alarmes i sirenes), les escoles, les zones turístiques i molts més.

Pel que fa al tràfic de vehicles, dades estadístiques indiquen que la circulació d'automòbils s'ha triplicat (1960-85) i és la principal font de contaminació sònica al medi urbà, encara que també afecta a les zones rurals i és un dels principals motius de denúncia de la població sobre la qualitat de vida a la majoria dels països. Molts pobles tenen bars o pubs musicals on la presència de vehicles de tot tipus fan molt renou fins altes hores de la matinada i interfereixen la tranquil·litat dels veïnats, que no tenen més remei que adaptar-se a la nova contaminació acústica. Altres vegades el mateix tràfic dels cotxes que venen d'altres pobles són motiu de renou, encara que podria haver-hi una

solució; és el cas dels cotxes que venen de Sta. Margalida, si la carretera que passa per baix del camp de futbol (encreuer) i surt a la de Sineu fos més ampla i més acondicionada (és una suggerència) potser podríem evitar renous i perill d'accidents en general. Moltes vegades, per no dir sempre, el sentit comú és el menys comú de tots.

Del punt de vista tecnològic, els cotxes han evolucionat més de cara a un estalvi de combustible i evitar una contaminació atmosfèrica que no pel que fa a la reducció de renous que puguin fer.

A un vehicle les fonts sonores són molt diverses; motor, frens, vibracions de la carrosseria, els tubs d'escapament (motos). Això podria tenir una solució per part dels fabricants d'automòbils i per altra part una millor educació cívica dels conductors.

El renou màxim de pas d'un vehicle està sobre els 76 db per els vehicles de dues rodes, 80 db per els vehicles lleugers i 90 db per els vehicles pesats.

Pere Crespi.

EL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA

Des de la creació del Parc Natural de S'Albufera, el gener de 1988, hi ha hagut una evolució molt important tant dins el Parc com a fora, amb l'actitud de la gent.

Un dels obstacles més importants en que es varen trobar a l'hora d'intentar protegir aquesta zona humida, varen esser els conflictes d'interessos que es presentaren amb els propietaris privats, que espe-raven algun benefici de tipus urbanístic. Per altra banda, els caçadors no veien amb massa bons ulls el fet de no poder anar a pescar i caçar com sempre ho havien fet.

Però gràcies a les bones relacions amb l'Ajuntament de Muro, que va incloure les seves 100 hectàrees de terres comunals dins els que és el Parc, ICONA en portà 400, la CAIB 800 que juntament amb les 400 dels propietaris privats sumen un total de 1.700 hectàrees de territori protegit.

Una de les institucions que va jugar un paper molt important per a la creació del Parc, mitjansant la seva pressió, fou la societat anglesa de protecció de les aus nomenada Royal Society of Protection of Birds i el GOB, a part d'altres organitzacions de la Península.

En un principi, el Parc era una extensa zona de canyet de la qual en feia cura un sol guarda forestal. Els canals estaven taponats i l'aigua no corria, ja que els compromís dels pagesos, mantingut durant generacions de netejar les sèquies, s'havia perdut. Dons així la feina que calia fer era tallar el canyet que havia invadit els canals construïts pels anglesos i dragar-los, començant pel canal Gran. Amb aquesta major profunditat s'aconsegueix que el canyet no creixi mentres, el que va naixent a les vores es talla amb barques destinades a aquesta tasca.

Una altra feina era donar a conèixer S'Albufera a la gent, i es començà organitzant visites i activitats dins el Parc per a nins. Així, des de la seva creació han passat 18.000 nins.

En quatre anys s'ha aconseguit passar de veure malament el Parc a veure-lo amb bons ulls, i es considera una bona cosa per a tots.

Esteim inclosos dins la llista Ramsar, on hi estan inscrites les albuferes més importants del món que han de complir una sèrie de condicions. El Comitè encarregat visita periòdicament les albuferes de la llista (unes 300), i en qualsevol moment es pot retirar el diploma que el mateix Ramsar otorga. A nivell

de l'Estat és ZEPA (Zona de Especial protección para las Aves).

S'Albufera a part de Parc, és refugi de caça. Només es pot caçar dins les propietats privades i per cada hectàrea de terreny, només es pot caçar amb una escopeta un dia per any, a més es té que demanar permís per al dia que es vulgui caçar i informar de les peces capturades. La tendència hauria d'esser l'eliminació de la caça. Cal dir que actualment no hi ha conflictes amb els caçadors, a més es pot dir que les finques voltants al Parc Natural s'han vist beneficiades amb una major qualitat de caça.

En quant a la pesca, si n'hi ha de furtiva. Des del passat dia 1 de juliol al 28 de febrer es pot pescar en zones determinades (pesca de cucada i pesca d'ham, anguila, lliça i llob, i es necessita la llicència de pesca fluvial i llavors es demana un permís que dura un mes. Hi ha molts de pescadors furtius amb moranell que actuen de nit. Per combatre això es fan rutes amb barques i ganxos. També hi ha vigilància d'incendis, de públic, de caça, etc. Dins aquestes 7.000 hores de vigilància s'han fet 8 denúncies i s'han tribat 20 moranells il·legals, que en un sol vespre poden arribar a agafar 20 Kgr. d'anguiles.

Mallorca per la seva situació geogràfica és lloc de pas entre Àfrica i Europa per la seva tranquil·litat i per la quantitat del menjar que hi ha, això fa que les aus s'aturin a reposar durant els seus viatges migratoris.

El nombre d'aus per hectàrea ha augmentat considerablement, s'ha passat de 1'2 per hectàrea a 4'1 aus, per ara.

En el mes de gener de 1.992 s'han comptabilitzat 6.600 aus entre anneres, agrons, fotges i limícoles (cames rojes i altres). L'increment d'aus, del que hem parlat, pot esdevenir gràcies a que l'aigua de S'Albufera corre pels canals molt més neta que abans, ja que les depuradores de Muro, Sa Pobla i Alcúdia fan que ja no hi entri més aigua bruta.

S'han recuperat dues espècies d'aus: el gall faver i el bec vermell que són aus sedentàries i la seva carn era caça real i que els pagesos havien vist fa molts d'anys, estaven extingits. Becs vermells en aquests moments n'hi ha uns 70, mentres que el gall faver compta amb una població de 25 aus al Parc que procedeixen de Doñana.

Una altre espècie que cal comentar és la boscatla mostatxada que s'assembla al rossinyol, encara que una mica més petit. Aquesta au té la població més important d'Europa i és un dels motius principals pel que s'ha inscrit el Parc Natural de S'Albufera a la llista Ramsat.

La presència de cavalls i bous a S'Albufera es deu a que són una gran ajuda per a la millora de l'hàbitat. Gràcies al conveni del Parc amb el PRAM (Patronat de races autòctones de Mallorca), es compta amb 80 bous i vaques, 10 cavalls tots de raça mallorquina, a part hi ha 11 cavalls francesos i 3 vaques d'aigua (búfals).

La idea de tenir bestiar és llevar canyet perquè les aus es puguin posar sobre el terreny sense haver de calar foc, cosa que resulta un tant perillosa i dràstica, o emprar maquinària que comportaria un cost complementari. Per altre banda aquests animals produeixen fems que fertilitza la terra i fa que hi hagi abundància de cucs, aliment de les aus.

La causa per la que s'han duit cavalls francesos és que aquests mengen jonc i herba salada, cosa que no fan els mallorquins. En quant als bous, els d'aquí no es fiquen dins l'aigua, cosa que sí fan els búfals menjant-se el canyet que hi ha.

Segons la zona es posa el bestiar, primer es posen els bous i vaques per netejar, i llavors els cavalls per mantenir.

Una altra au espectacular que visita S'Albufera és l'àguila peixetera que cria a la Serra de Tramuntana i baixa a S'Albufera per menjar, ja que és una zona de més fàcil alimentació. Es una au migratori i cada any torna per criar, mantenint-se el nombre d'individus en 3-4 a S'Albufera.

VISITANTS

La mitjana anual és de 40.000 visitants dels quals un 44% són de les illes, un 48% estrangers (més de la meitat alemanys) i un 7% de la Península. Les èpoques en les quals hi ha més visitants són la primavera i tardor, quan les aus migren.

per tipus de visitant, tenim en primer lloc el visitant interessat, que pot, ésser un anglès que ve a observar les aus, la família o el jove que ve a passejar. Llavors hi ha un segon tipus, que és la visita organitzada: es pot tractar d'una escola, una associació cultural o un congrés que es celebra a Palma que fa una escapadeta fins aquí per veure l'hàbitat. En tercer lloc tenim el visitant incontrol·lat que apareix els dies ennuvolats d'estiu, és el tipus de turista de sol i platja, no saben què és un parc natural i és més difícil informar-los.

SERVEIS PER A ESTUDIOSOS

El tema científic és una area important dins el Parc.

Hi ha un seguiment ornitològic que serveix per saber si l'ecosistema gaudeix de bona salut. Es fan campanyes d'anellament i control d'anells, amagatzamant se totes les dades dins ordenadors connectats entre els diferents centres que hi ha repartits per tot el món, i d'aquesta manera es pot dur un seguiment de les aus anellades.

Existeix un conveni des de l'any 89 amb l'Earthwatch Europe de col·laboració col·laboració científica. Aquest organisme envia els seus becaris i des d'aquí es dirigeixen els estudis. Això es fa durant 2 mesos a l'any (abril i maig).

Hi ha col·laboracions amb la Universitat de les Illes Balears, sobretot amb els departaments de Biologia i Geografia.

Es dona allotjament al Parc a estudiants per fer estudis científics. Un exemple és l'estudi de les rates pinyades que va dur a terme un estudiant francès. Llavors l'estudiós envia un informe complet sobre l'animal.

IMPACTE DELS VOLTANTS A S'ALBUFERA

Una gran pol·lèmica es va desencadenar arran de la intenció del Govern Balear d'instal·lar una piscifactoria als voltants del Canal d'En Pep. Es tenia que aixupar una hectàrea de terreny i l'aigua que s'extrauria del subsol, una vegada utilitzada, s'hagués tirat al Parc amb tots els productes químics que hi haurien afegit.

El GOB va denunciar aquest fet a la CEE i als Tribunals, i la Junta Rectora s'hi va oposar també. Al Govern Balear, Conselleria d'Agricultura i Pesca, no li va caldre altre remei que tornar arrera totes les seves intencions.

Un altre tema és el dels abocadors d'escombraries i ferralles als voltants. Quan es localitzen, s'informa a l'Ajuntament i ell és l'encarregat de la seva retirada.

Un altre problema ha estat el del foc. Són focs accidentals que s'inicien a l'exterior del Parc, dins els cotos per negligència dels qui encenen foc per netejar els seus terrenys i passant aquest al Parc. Per evitar aquests accidents s'han fet tallafocs.

El tema de les aigües brutes s'ha solucionat. Durant l'any 1988 es tiraven tones d'aigua bruta sense depurar al Parc. Avui en dia tota l'aigua és depurada.

PROJECTES

Una vegada rehabilitada la Casa de Bateman s'hi acondicionarà una sala d'audiovisuals.

Falta acabar el dragat i neteja d'alguns canals. Es té en ment el fer un projecte del què es pot fer amb el que queda de la fàbrica de paper, millorar els acolliments i el programa de voluntariat al Parc

Revista Algebeli

Carrerany Esportiu

F.C. MARIENSE.

El passat dia 4 d'octubre, es va iniciar una nova singladura per el F.C. MARIENSE en la categoria de 3ª Regional, grup A. El planté està format per 20 jugadors dirigits per en JAUME BERGAS, persona que ja els va tenir a les seves ordres, la majoria, en la categoria de juvenils.

Aquest MARIENSE està tenint el recolzament de moltíssima gent, sobre tot jove, que segueixen l'equip tant a casa com als seus desplaçaments a fora camp.

A dia 25 d'octubre, el Club té inscrits 71 socis, mancant encara alguns per "retratar-se", el que ha suposat una gran injecció econòmica per a poder fer front a aquesta nova temporada. Així mateix, hem de destacar el pagament que per endavant va haver de fer el nostre AJUNTAMENT per a poder inscriure l'equip en la Federació Territorial de Futbol.

El Club, gràcies a en Miquel Gual, del bar POLIESPORTIU, ha pogut estrenar nous equi-

patges, assumint al seu càrrec, les camisetes i pagant el MARIENSE les demés peces de l'equipatge, amb els doblers recaptats.

Per informació dels socis i seguidors, relacionam l'estat de les comptes a la data de 26 d'octubre.

DESPESES:

20 fitxes de jugadors.....	116.000'-
Material esportiu.....	16.490'-
Colçons i mitjons.....	53.335'-
Arbitratges.....	16.670'-
Varis.....	2.400'-
TOTAL DESPESES	204.905'-

INGRESSOS: Socis.....	186.000'-
Entrades partits.....	40.100'-
TOTAL INGRESSOS	226.100'-

Per tot això, hi ha un rossec en caixa de 21.195'- pessetes.

Està pendent d'abonar-se la subvenció concedida per l'AJUNTAMENT de 90.000'-

pessetes.

Passam ara a fer un resum del que han donat de si els 4 partits que ha disputat, amb un èxit total, l'equip en aquest inici de competició.

SAN JOAN -2 F.C. MARIENSE -2

Alineació: Guillem Castelló,

Bernat Quetglas, Antoni Castelló, Joan Gual, Pere Jordà, Rafel Castelló, Jaume Ferriol, Joan Sabater, Rafel Mulet, Pep Bergas i Andreu Alcover.

Partit de presentació en la lliga i la notícia va esser que en el minut 94 de partit, el resultat era de 2-1 a favor dels locals i el porter Guillem Castelló va pujar a rematar un córner i marcà el gol de l'empat. La consecució d'aquest punt va donar una gran alegria.

L'altre gol el va marcar n'Andreu Alcover. Varen veure la cartolina d'amonestació: Guillem Castelló i Bernat Quetglas.

F.C. MARIENSE -2 ARIANY -1

La disputa d'aquest partit despertà moltíssima d'espectació degut a la gran rivalitat entre els dos pobles. El partit va discórrer de manera normal fins al minut 36 de la segona part en que es va pitar un penal contra l'Ariany, el marcador enregistrava empat a 1, i marcà el MARIENSE. En aquest moment els jugadors de l'Ariany varen envestir a l'àrbitre que va suspendre el partit amb el resultat de 2-1 a favor dels locals.

Any's feia que no es veia tant de públic en el Poliesportiu Municipal de Sa Font, un públic que en tot moment va tenir una actitud correcta.

Els gols foren marcats pel jugador de

l'Ariany P. Capó, en pròpia porta, i Andreu Alcover de penal.

Varen veure la targeta groga Lluç Ferriol i Antoni Font.

CONSTÀNCIA -1 F.C. MARIENSE -1

Partit disputat a Inca i en el que no es va jugar un bon encontre, i en què es va anar a lo pràctic per tal d'aconseguir un punt positiu.

El golejadore fou Lluç Ferriol. Varen veure la cartolina d'amonestació Guillem Castelló i Pep Bergas.

F.C. MARIENSE -5 CAMPANET -2

Tarda de gols a Sa Font. Una altra vegada amb bastant de públic a les grades que va disfrutar de veure gols i espectacle amb el F.C. MARIENSE. Els golejadors varen esser Joan Gual (2 vegades) Pep Bergas Font, Andreu Alcover i Lluç Ferriol. Un dels gols del Campanet va esser aconseguit amb mala fortuna per Toni Font, que realitzà una gran segona part. Molt d'ambient i alegria va despertà aquest resultat, sigue evident de que aquest nou MARIENSE comença a funcionar.

Varen esser amonestats n'Andreu Alcover i en Pep Bergas Font.

Els propers partits a disputar al Poliesportiu de Sa Font són els següents:

8 de Novembre a les 15'30: F.C. MARIENSE - POLLENÇA

22 de Novembre a les 15'30: F.C. MARIENSE - AT. SENCELLES

Pep Ferriol.

Carrerany Esportiu

-----CICLISME-----

SIS I QUATRE FAN DEU

Coincidint amb els darrers mesos de l'any, la temporada competitiva del ciclisme mallorquí ha arribat a la seva conclusió. Per aquest motiu, el Club Ciclista Maria de la Salut, creu que és el moment de fer balanç del que ha significat aquest any, valorant els encerts i procurant eliminar els errors, deficiències o mancances que s'hagin produït al llarg dels darrers mesos.

En primer lloc hem de destacar que les SIS medalles aconseguides en els distints campionats nacionals o autonòmics, on hi han participat els nostres representants, més els QUATRE maillots aconseguits al Pla-92 sumen DEU. Aquest güarisme és el que podria sintetitzar la present campanya, amb uns resultats esportius que, estant segurs, seran molt difícils de superar.

Indumentàries completes, és a dir, dos "turbos" i un joc maillot-culots, a més d'assumir les despeses de la revisió mèdica i de la llicència federativa del 92. D'altra banda, els ciclistes socials, de forma semblant a tots els socis, han rebut un maillot cada un i, dels que han competit durant tota la temporada, s'han pagat les llicències federatives.

A més d'esser el club illenc amb major nombre d'esportistes federats, hem aconseguit uns resultats esportius que han superat les més optimistes de les previsions que poguéssim fer a l'inici de la temporada. Com podreu observar al gràfic que acompanya aquest text, el balanç final presenta un total de 112 primeres posicions, 42 segons llocs i 21 tercers. A primer cop d'ull, que les victòries quasi dupliquin la suma

llocs a les distintes classificacions generals de la competició social més important de les Illes, el Pla de Mallorca-92.

Des del caire d'organitzacions de reunions ciclistes, han estat set les distintes fites del present any, "Trofeo Pasqua-Memorial Tomeu Bergas", "Pla de Mallorca", "Festes patronals de Búger", "Campionat de les Balears per a cadets i fèmines", "Festes patronals de Vilafranca", "Festes patronals de Maria de la Salut" i "Campionats de les Balears per a alevins, infantils i socials". Així, tots els nostres esportistes han tenguut l'oportunitat de poder competir sis vegades durant el 92 a proves organitzades per la nostra entitat. D'aquesta forma, el nostre Club no es converteix en un conjunt de captadors de trofeus, sinó en una entitat seriosa que organitza gran nombre de competicions i que aconsegueix bons resultats gràcies al treball persistent i organitzat en promoció dels joves esportistes.

A més de tot això volem resaltar que, per tot arreu de la geografia mallorquina, hem donat una impressió de bona organització, de serietat i de bona companyonia entre les persones que formen la família ciclista del nostre poble. Per cert, a més d'esser el club illenc amb major nombre d'esportistes i amb millors resultats aconseguits, també som els que hem organitzat major número de proves de competició i els que gaudim de millor percentatge de socis en funció del nombre d'habitants.

A més dels resultats obtinguts pels esportistes, les organitzacions del Club Ciclista i la massa social, no podem oblidar com a base fonamental que ens permet cubrir els nostre pressupost, la importat aportació econòmica de les firmes comercials "Pretensats Antoni Carbonell", "Excavacions Fonthisa", "Jumbo Tours", "Hostal des Pla", "Mesón Can Gafet", "Vestisport", "Desa-Grupo Tecnansa" i l'Ajuntament de Maria de la Salut, a més de les

Pel que fa a la part esportiva no podem oblidar que hem tenguut un total de 37 llicències de competició: 16 corresponents als equips masculí i femení de ciclisme base, alevins, infantils, cadets i juvenils, i les 21 restants per als ciclistes socials. A cadascun dels membres dels equips masculí i femení li hem proporcionat tres

dels segons i tercers, indicant clarament que a totes les categories a les que hi hem tenguut presència, hem estat els grans dominadors d'una temporada competitiva a la qual els nostres representants han aconseguit un subcampionat d'Espanya, cinc títols de les Balears, dos subcampionats autonòmics, un campionat de Mallorca i sis primers

col.laboracions de les distintes firmes comercials de la nostra localitat per a les proves realitzades a Maria.

Aprofitam aquesta avinentesa, per agrair públicament el suport econòmic i moral de tots els que creuen amb el nostre club i ens ajuden.

PREPARANT LA PROPERA TEMPORADA

Després de finalitzar la campanya competitiva del 92, ens hem posat a treballar preparant la propera. A més del nou responsable esportiu, Antoni Mulet, que hem presentat a números anteriors, hem incorporat alguns esportistes nous.

Aquest és el cas del petrer Joan Barceló, germà de Damià, que participarà a categoria aleví juntament amb Pau Pira. L'equip infantil es veurà reforçat amb l'alaroner Antoni Martorell que va aconseguir el títol de campió de les Balears aleví del 91 a Maria. Els cadets, a més de la important incorporació de Llorenç Seguí, també tendran la companyia del sineuer Rafel Campins, cosí d'Antoni Mulet.

Pel que fa a l'equip femení, cal destacar com a fitxatge més destacat el de Margalida Fullana, natural de Sant Llorenç, una de les ciclistes més conegudes per tot arreu de l'ambient ciclista nacional i guanyadora en distintes ocasions de la pujada a Montjuic. A més de continuar amb totes les de la plantilla de l'any 92, també l'acompanyarà Eva Fuster, natural de Sineu, que aquest any ha defensat el maillot del CC. Ciutat en categoria infantil.

Pel que fa a la preparació hivernal cal destacar que des de principis del mes d'octubre hem començat a treballar amb els bons consells del nostre preparador físic, Juan Manuel Márquez, amb el qual, els dimarts i dijous, treballam a un

gimnàs de Manacor, mentre que tots els caps de setmana, dissabtes i diumenges, desenvolupam les sessions de preparació física tant al camp de futbol com a distints indrets de la nostra illa. Aquest és el cas de la Platja de Muro, Lluç, el Puig de Cura, l'embassament de Cúber o altres llocs adequats que ens permetin millorar la condició física.

Malgrat tot no hem oblidat que, després de finalitzar la temporada hem de començar amb els sopars i les festes socials. Per això prepararem les reunions, conferències, revisions mèdiques, la "carrera del pavo", els escaldums, la xocolatada, els foguerons de Sant Antoni i tots els motius que fan reunir la nostra família ciclista.

Resum temporada 1.992

NOM I LLINATGES	CATEGORIA	1	2	3	TÍTOLS ACONSEGUITS
Damià Barceló	Aleví	19			Campió de les Balears
Victoria Montiel	Infantil-Fem	11	7		Subcampiona de les Balears
Magdalena Márquez	Infantil-Fem	10	5		Campiona de les Balears
Margalida Munar	Infantil-Fem	1	1	2	
Llorenç Seguí	Infantil	28			Campió de Mallorca Campió de les Balears
Joan Seguí	Cadet	1	1	1	
Pedro Roca	Cadet	1		2	
Francisco J. Mulet	Cadet	4	5	4	3er al campionat de Balears Selecció balear pista-ruta
Antonio Obrador	Cadet	1			
Daniel Estarellas	Cadet	9	7	2	Campió de les Balears fondo Selecció balear carretera Subcampió d'Espanya vtat pista
Maria Jesús Beltrán	Juvenil-Fem			2	
Magdalena Beltrán	Juvenil-Fem	8	7		Campiona de les Balears
Maria Ant. Márquez	Juvenil-Fem	3	3		Subcampiona de les Balears
Manuel Fernández	Social-Af. Esp	5		3	1er Gral Af. Especial Pla-92 3er Gral M. Volants Pla-92
Ferriol Colombram	Social-Afic.	4	5	2	1er Gral M. Volants Pla-92 3er Gral Muntanya Pla-92 3er Gral Regularitat Pla-92 4rt Gral Absoluta Pla-92
Simó Darder	Social-Afic.	4		1	1er Gral Muntanya Pla-92 1er Gral Regularitat Pla-92 2on Gral Absoluta Pla-92 5è Gral M. Volants Pla-92
Rafel Mulet	Social-Afic.	2	1	1	Guanyador absolut Pla-92
Esteve Bergas	Social-Juvenil			1	1er Gral Juvenils Pla-92
Equip CC Maria Salut	Social	1			Guanyador per equips Pla-92
T O T A L S		412	42	21	1 Subcampionat d'Espanya 5 Campionats de les Balears 2 Subcampionats de les Balears 1 3er lloc Camp. Balears 1 Campionat de Mallorca 6 classificac. generals Pla-92

FEIM CARRERANY

EXCURSIÓ A SA PENYA ROJA I SA TALAIA D'ALCÚDIA

Cap des Pinar

LA VICTORIA
*La península con
 la roca del cañon
 Penya Roja*

Amb aquesta excursió volem posar en marxa novament el cicle d'excursions que com a costum sollem fer mensualment.

Sa Talaia de la Victòria és propietat de l'Ajuntament d'Alcúdia i administrat per ICONA. Tota la zona està condicionada per a l'esplai dels ciutadans. Un bon lloc per a iniciar l'aventura de trescar per contrades desconegudes.

Hi anirem amb cotxes que deixarem als voltants del Santuari de la Victòria.

Visitarem Sa Penya Roja o Penya des Migdia amb es canó des Moro i Sa Talaia.

Quasi tota aquesta excursió discorre per

senders, sempre ben marcats, que ha traçat ICONA, i és una de les més fàcils i més agradables per als neòfits. Pot ser pesat, en canvi, pels que pateixen de vertigen.

Sa Talaia és un puig de 444 metres des d'on se divisen les dues badies. Formentor i Es Ferrutx. A més d'una bellíssima panoràmica hi ha un petit refugi.

La duració aproximada és d'unes 6 hores.

La sortida es farà des de la Plaça des Pou a les 9 h. Ens agradaria sortir puntualment.

El dia de l'excursió serà el tercer diumenge de Novembre, concretament dia 15.

Onofre Sureda Ribas.